

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos VI. — Izdan in razposlan dne 10. februarja 1905.

Vsebina: Št. 14. Ukaz o objavljanju tarif za prevažanje oseb, prtljage, mrličev, živih živali in blaga po železnicah.

14.

Ukaz ministrstva za železnice z dne 10. februarja 1905. l.

o objavljanju tarif za prevažanje oseb, prtljage, mrličev, živih živali in blaga po železnicah.

§ 1.

Na podstavi določil in izvršujê določila:

v § 4 in 7 obratnega reda za železnice z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.);

v § 10, lit. e) zakona o dopušèanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238);

v èlenu IV zakona z dne 15. julija 1877. l. (drž. zak. št. 64) o maksimalnih tarifah za prevažanje oseb po železnicah;

ukaza z dne 16. novembra 1885. l. (drž. zak. št. 162) o roku objave za tarife železniènega blaga;

èlena 11 mednarodnega dogovora o tovarnem prometu po železnicah z dne 14. oktobra 1890. l. (drž. zak. št. 186 iz l. 1892.);

v § 7 in 11, nadalje v sklepnih doloèilih obratnega pravilnika za železnice z dne 10. decembra 1892. l. (drž. zak. št. 207);

v § 5, št. 3 ustava o organizaciji za državno železnièno upravo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru (drž. zak. št. 16 iz l. 1896);

ter na podstavi zakonitih doloèil, obstojeèih za lokalne železnice in železnice nižjega reda,

se gledê objavljanja tarif za prevažanje oseb, prtljage, mrličev, živih živali in blaga po železnicah (vštevši k temu spadajoèa pravilniška in druga doloèila) ukrepa nastopno:

I. Predmet objavljanja.

§ 2.

Tako v notranjem avstrijskem železniškem prometu kakor tudi v železniškem prometu z Ogrskim, Bosno-Hercegovino in z inozemstvom je po teh predpisih objavljati:

1. tarife, ki se uvedejo na novo;
2. izpremembe tarif (§ 3 in 4);
3. sestave postavkov kartiranja (§ 5);
4. razveljave obstojeèih tarif (§ 6).

§ 3.

(1) Izpremembe tarif so zlasti:

- a) izpremembe in dopolnila obstojeèih tarif in tarifnih stavkov vštevši pristojbine dovlacnic, ako so vštete v tarifnih stavkih ali posebej prirejane tarifi;
- b) prevzetje tarif konkurenènih prog na svojo progo, ako se tako prevzetje ne objavi pod „znižbami tarif v prometu blaga“ po posebnih predpisih, obstojeèih za te znižbe;
- c) popravki tarifnih stavkov, ki se morajo, zlasti ako gre za zvišbe, vedno oznaèiti za popravke,

izrečno povdarjaje pomoto, ki se je primerila (tiskovni ali preračunski pogrešek).

(2) Dodatna uporaba cenejše odprave nego po železnici izvršene po določilih, vzprejetih o tem v tarifo, ali po dogovorih železnic med seboj, ki jih je odobrilo nadzorno oblastvo, je dovoljena brez posebne objave.

§ 4.

(1) Tarife se izpreminjajo:

- a) z izdajo dodatkov, ki jim je dati tekoče številke;
- b) z novo izdajo tarife, ki jo je ukreniti, čim se zdi to z ozirom na potrebni potrošek dela kakorkoli dopustno, vselej tedaj, kadar je preglednost tarife z izdajo večjega števila dodatkov v nevarnosti;
- c) z razglasi, če malenkostnost predmeta ne opravičuje sestave posebnega dodatka ali ako se dotična izprememba tarife zaradi njene nujnosti ne more odložiti do izdaje prihodnjega dodatka. To velja na primer:
  - α) za uvedbo, razveljavo, izpremembo ali popravek posameznih tarifnih določil;
  - β) za razveljavo ali popravek posameznih tarifnih stavkov;
  - γ) za uvedbo ali izpremembo tarifnih stavkov v posameznih relacijah, ako so ti tarifni stavki nastavljeni na normalni, v dotičnem prometu veljajoči, oziroma zvezi ustrezajoči podstavi ali prevzeti od konkurenčnih prog (primerjaj § 3 b).

Take izpremembe tarif je treba vzprejeti v prvi dodatek, ki izide, ter oznameniti prvotni rok ovedbe.

(2) V tarifah je na pripravnem mestu opomniti, da se kake izpremembe tarif razglasé v ukazniku za železnice in plovstvo.

§ 5.

Sestave stavkov kartiranja so tisti, če tudi najprej za rabo železničnih organov določeni tarifni pripomočki, iz katerih je povzeti za relacije postavke voznine, dobljene z združitvijo obstoječih postavkov voznine ene ali več železnic, gledé katerih ali ni nikakih neposrednjih tarif, ali so tistim, kar jih je, nasproti zopet drugačni nižji tarifni postavki.

§ 6.

(1) Razveljava obstoječih tarif je:

- a) njena nadomestitev z novo tarifo;
- b) njena popolna razveljava brez nadomestila.

(2) Delovita razveljava kake tarife je izprememba tarife in veljajo torej za njo določila v § 4.

(3) Ako se razveljavi kaka tarifa, ni treba izdati posebnega dodatka k njej, obsegajočega samo to razveljavo.

(4) V tarifah je na pripravnem mestu opomniti, da se njihova razveljava objavi v ukazniku za železnice in plovstvo.

II. Oblika objavljanja.

§ 7.

Objavlja se:

1. z oklici v javnih listih, oziroma gledé razglasov [§ 4 (1) c)] z njihovo uvrstitvijo v take liste (§ 8);
2. z razpoložbo tarif, tarifnih dodatkov itd. v vpogled občinstva (§ 9);
3. z oddajo tarif in tarifnih dodatkov občinstvu (§ 10);
4. z naštevanjem tarif in tarifnih dodatkov, ki se razveljavijo, v novih tarifah in tarifnih dodatkih, ki se uvedejo (§ 11).

§ 8.

1. Razglasi v javnih listih.

(§ 7, 1.)

(1) Razglašati v javnih listih je naloženo:

- a) gledé lokalnega prometa obratujoči upravi, eventualno tudi tistemu podjetju (korporaciji, koncesionarju), ki mu gre last dotične železnične proge;
- b) gledé drugih prometov upravi, ki vodi poslovanje, ako je avstrijska, sicer pa upravi, ki ima dolžnost predložiti dotične tarife avstrijskemu nadzornemu oblastvu.

(2) Razglašati se mora vsekakor v ukazniku za železnice in plovstvo. [Zaradi razglašanja v drugih javnih listih primerjaj odstavek (11)].

(3) Razglase, določene za ta list, je treba opremiti z dvojnimi napisi.

(4) Prvi napis obsegaj, ako gre za zvezne tarife, ime zveze, sicer firmo razglasujoče uprave, oziroma vseh udeleženih železničnih uprav.

(5) Drugi napis obsegaj kratko oznamenilo predmeta objave („Uvedba nove tarife . . .“, „Razveljava tarife . . .“, „Dodatek x k tarifi . . .“, „Privzete postaje v tarifo . . .“, „Uvedba novih postavkov voznine“ itd.).

(6) V besedilo je vzprejeti predmet objave ter povedati začetek njene veljavnosti, kolikor moči popolno in kolikor moči kratko.

Zlasti je treba povedati:

ali in katerega dne stopijo v moč zvišbe tarife;

kako istočasno celotno ali delno razveljavo drugih tarif ali tarifnih dodatkov;

prodajno ceno ali brezplačno oddajo tarife, tarifnega dodatka itd.;

službeno mesto, po katerem se dobé izvodi teh tarifnih pripomočkov.

Razglase, ki se objavljajo po § 4 (1) *c*) je treba uvrščati s polno vsebino.

(7) V primerih § 4 (1) *c*), lit. γ) je gledé prometa blaga ustanoviti dobo veljavnosti razglasa „do preklica, oziroma do izvršitve po tarifi, toda najdalje do 1. dne februarja prihodnjega koledarskega leta“, gledé razglasov, ki izidejo od 1. dne oktobra naprej, najdalje do 1. dne februarja drugega prihodnjega koledarskega leta. Dokler izpremembe tarif, izvršene z razglasi po § 4 (1) *c*), niso izvršene po tarifni poti, jih je treba, dokler so dani pogoji za njihov nadaljnji obstoj, obnoviti od leta do leta; pri tem je treba gledé istega prometa v prejšnjem letu objavljene razglase pregledno združiti v en razglas, ki se naj uvrsti v ukaznik za železnice in plovstvo najdalje do 1. dne februarja vsakega leta.

(8) Objave je treba natančno datirati, jim predstaviti podpis objavljajoče uprave toda samo tedaj, kadar se razglašča v imenu več uprav ali kake zveze.

(9) Ako bi kaka tarifa izgubila moč brez nadomestila, je za to izdati posebno objavo.

(10) Za objavo v ukazniku za železnice in plovstvo določene razglase je treba poslati njegovemu upravništvu in natisnejo se v enotni obliki v razpredelku imenovanega ukaznika, ki je določen za to.

(11) Objava v drugih javnih listih ter njena oblika se prepušča mnenju vsake železnične uprave;

pri tem se je primerno ozirati na liste, ozamenjene v družbenih pravilih.

§ 9.

2. Razpoločba na vpogled občinstvu.

(§ 7, 2.)

Obratni pravilnik, ter tarifo, tarifne dodatke in razglase [§ 4, (1) *c*)] ali okrožnice, izdane o njih, je treba imeti pripravljene za vpogled občinstvu pri ravnateljstvu uprave, udeležene na dotičnih tarifah, nadalje, kolikor zadevajo posamezne pripadajoče postaje, tudi na teh postajah. Na to je opozoriti v razglasu, ki se nabije v dotičnih odpravništvih na pripravnem mestu.

§ 10.

3. Oddaja občinstvu.

(§ 7, 3.)

(1) Omogočiti se mora, da se dobé na vsaki postaji njo zadevajoče tarife in tarifni dodatki, ako že ne takoj, pa vendar vsaj tako, da se naročé kakor hitro mogoče.

(2) Na naslovnem listu tarife in tarifnih dodatkov je oznameniti službena mesta, po katerih se dobé izvodi, potem prodajno ceno ali brezplačno oddajo.

(3) Izvode obratnega pravilnika je treba na večjih postajah imeti pripravljene za prodajo občinstvu.

§ 11.

4. Naštevanje tarif in tarifnih dodatkov, ki se razveljavijo, v novih tarifah in tarifnih dodatkih.

(§ 7, 4.)

(1) V novih tarifah in tarifnih dodatkih je treba natančno oznameniti vse tiste tarife in tarifne dodatke ter vse postavke voznine in tarifna določila, ki se nadomestijo z novimi ali kako drugače izpremené ali povsem razveljavijo.

(2) Kadar se razveljavi večji del kake tarife ali ako se je že prej deloma kaj razveljavilo, je tudi poudariti, kateri deli so še v moči.

(3) Čim izgubi deloma že razveljavljena tarifa vsled kake nove tarife povsem svojo moč, je treba na novi tarifi popolno razveljavo izrečno omeniti in torej nikakor ne zadošča, ako se izrazi samo razveljava tarifnega ostanka, ki je še bil v moči.

III. Rokovi za objavljanje.

§ 12.

Štirinajstdnevni rok.

(1) Vobče se mora objaviti tarifna odredba (§ 7, 1 do 3) vsaj štirinajst dni pred časom, s katerim naj stopi v moč.

(2) Gledé tarif za železnice, po katerih se začne na novo obratovanje, se nanaša ta rok samo na razglas v ukazniku za železnice in plovstvo.

(3) V primerih posebne nujnosti sme nadzorno oblastvo dovoliti primerno skrajšanje tega roka.

(4) Za tarifne popravke, ki obsegajo kako znižanje, ob očitnih tiskovnih ali računskih pogreških tudi zvišanje obstoječih tarifnih stavkov, ter za neposrednje vozne cene, ustanovljene v posameznih relacijah na normalni podstavi ali prevzete od konkurenčnih prog, nadalje za sestavljanje stavkov kartiranja, končno za letne zopetne objave [§ 8 (7)] tarifnih izprememb, izvršenih po § 4 (1) c), ni predpisan rok za objavo.

§ 13.

Šesttedenski rok.

(1) Izpremembe železniške tarife, ki obsegajo kako zvišanje obstoječih tarifnih postavkov ali drugačna obtežila prevoznih pogojev, ne stopijo v moč pred pretekom šestih tednov po njihovi objavi v ukazniku za železnice in plovstvo, ako ni bila tarifa dana v moč samo za določen čas ali ako gre ob nastalem zvišanju zgolj za tarifne popravke.

(2) V primeru, omenjenem na zadnje, ter za ostale v § 7 predpisane vrste objavljanja velja v § 12 (1) omenjeni štirinajstdnevni rok. [Toda primerjaj tudi § 12 (4).]

IV. Posebna določila za male železnice.

§ 14.

Tarifne naredbe, ki jih ukrenejo male železnice, je treba objaviti vsaj osem dni pred časom, s katerim naj stopijo v moč; sicer veljajo tudi za male železnice določila tega ukaza.

Nadzorno oblastvo pa sme tudi za take železnice z ozirom na posebne razmere na zaprosilo od primera do primera dopustiti izpremembe.

V. Končna določila.

S tem ukazom, ki stopi v moč s 1. dnem marca 1905. l., se razveljavlja ukaz c. kr. trgovskega ministrstva z dne 1. novembra 1890. l., št. 47510 (uk. št. 128) o objavi tarife za promet oseb in blaga po železnicah in njegova izprememba ter ukaz z dne 15. decembra 1892. l., št. 63072 (uk. št. 148) obsegajoč I. dodatek k prvemu ukazu, končno razpis c. kr. trgovskega ministrstva z dne 1. oktobra 1894. l., št. 32396 (uk. št. 116) o popravku očitnih tiskovnih pogreškov ali takih računskih pogreškov v razglašanih tarifah.

Gospod kraljevi ogrski trgovski minister, s katerim se je dogovarjalo o tem, izdá hkratu primerno odredbo za železnice v deželah ogrske krone.

Wittek s. r.